

Dosarul nr. 2r-75/24
2-22157860-01-2r-07022024

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central -R. Chistruga
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu

ÎNCHEIERE

29 mai 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de către avocatul Irina Selevestru, în interesele lui Gheorghe Luchian,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Magistrala-Nord” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vigi”, Gheorghe Luchian și Gheorghe Bîtcu, cu privire la interzicerea tulburării dreptului de proprietate și declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare,

împotriva încheierii din 19 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Irina Selevestru, în interesele lui Gheorghe Luchian,

a c o n s t a t a t:

La 31 octombrie 2022, SRL „Magistrala-Nord” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Vigi”, Gheorghe Luchian și Gheorghe Batcu, cu privire la interzicerea tulburării dreptului de proprietate și declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare.

Prin hotărârea din 18 septembrie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Magistrala-Nord”.

S-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare încheiat între SRL „Vigi” și Gheorghe Luchian și contractul de vânzare-cumpărare încheiat între Gheorghe Luchian și Gheorghe Batcu la data de 30 mai 2022.

S-a dispus apărarea dreptului de proprietate prin interzicerea SRL „Vigi”, Gheorghe Luchian și Gheorghe Batcu de a tulbura iminent dreptul de proprietate al SRL „Magistrala-Nord” și înlăturării obstacolelor în folosirea bunului ca complex patrimonial unic-bunuri mobile și imobile, utilaje amplasate în raionul Drochia, satul Țarigrad, str. Gica-Vodă, nr. 96, pe terenul ce aparține cu drept de proprietate SRL „Magistrala-Nord”.

La 19 septembrie 2023, avocatul Irina Selevestru, în calitate de reprezentant al lui Gheorghe Luchian, prin mandatul Seria MA nr. 1361740 din 15 septembrie 2023 și a contractului de asistență juridică nr. 15/1 din 15 septembrie 2023, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 18 septembrie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, exprimând poziția în favoarea admiterii cererii de apel și casarea hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei la rejudecare după competență în instanța de insolvență Judecătoria Strășeni, sediul Central.

Prin încheierea din 18 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Irina Selevestru, în interesele lui Gheorghe Luchian, s-a comunicat apelantului/ reprezentantului despre necesitatea prezentării la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelarie) a Curții de Apel Bălți a cererii de apel în original, în care să fie indicată esența și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului și să prezinte bonul de plată a taxei de stat în mărime de 225 lei, fiind stabilit un termen până la 10 ianuarie 2024, ora 16:00. Totodată, s-a explicat apelantului că, în caz de nelichidare a neajunsurilor menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele va fi restituită.

La data de 26 decembrie 2023, ora 12:28, avocatul Irina Selevestru, în interesele lui Gheorghe Luchian, a expediat cererea de apel motivată prin poșta electronică a Curții de Apel Bălți cab@justice.md.

Prin încheierea din 19 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Irina Selevestru, în interesele lui Gheorghe Luchian, împotriva hotărârii din 18 septembrie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Magistrala-Nord” către SRL „Vigi”, Gheorghe Luchian și Gheorghe Batcu privind interzicerea tulburării dreptului de proprietate și declarare nulității contractelor de vânzare-cumpărare, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel, expuse în încheierea Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2023.

La 25 ianuarie 2024, avocatul Irina Selevestru, în interesele lui Gheorghe Luchian, a declarat cerere de recurs împotriva încheierii din 19 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate cu emiterea unei noi încheieri, prin care cererea de apel să fie admisă spre examinare.

În motivarea recursului, avocatul Irina Selevestru, a invocat că, la 26 decembrie 2023, ora 12:28, prin intermediul poștei electronice a expediat apelul motivat și confirmarea achitării taxei de stat în sumă de 225 lei și 50 file anexe la cererea de apel. Astfel, nu este de acord cu poziția instanței de apel cu privire la faptul omiterii de către apelant a prezentării bonului de plată a taxei de stat în mărime de 225 lei.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând legalitatea actului judecătoresc contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Irina

Selevestru, în interesele lui Gheorghe Luchian, urmează a fi restituit din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare recurs.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, cererea de recurs depusă de avocatul Irina Selevestru, în interesele lui Gheorghe Luchian, prin care s-a contestat încheierea din 19 ianuarie 2024 a Curții de apel Chișinău, a fost semnată de o persoană care nu este în drept să declare recurs.

În cazul când recursul este declarat prin reprezentant, la cererea de recurs se anexează și documentul, legalizat în modul stabilit, care atestă împuternicirile acestuia dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

În speță, se atestă că cererea de recurs a fost semnată, în numele lui Gheorghe Luchian, de avocatul Irina Selevestru, în baza mandatul Seria MA nr. 1361740 din 15 septembrie 2023 și a contractului de asistență juridică nr. 15/1 din 15 septembrie 2023.

În corespundere cu art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

În conformitate cu art. 80 alin. (6) din Codul de procedură civilă reprezentantul legal depune în judecată actele ce atestă statutul și împuternicirile sale.

(7) Împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Articolul nr. 17¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă indică că cererile de chemare în judecată, cererile de apel, de recurs, de revizuire, de eliberare a ordonanțelor judecătorești, precum și oricare alte cereri sau acte procedurale pot fi depuse în instanța de judecată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, care este unic pentru întreg sistemul judecătoresc. În acest caz, cererea și actele anexate la ea sub formă de documente electronice trebuie să fie semnate cu semnătura electronică calificată.

Conform art. 2 din Legea nr. 124 din 19 mai 2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere semnătură electronică calificată este semnătură electronică avansată care este creată prin intermediul unui dispozitiv de creare a semnăturilor electronice calificate și care se bazează pe un certificat calificat pentru semnături electronice.

Punctul 3 din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar indică că formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar se imprimă pe hârtie de formatul A4, împărțită în două părți identice, în partea din stânga fiind lăsat un spațiu liber de 2 cm. O parte se decupează și se prezintă organelor de urmărire penală, instanței de judecată sau altor autorități în raport cu

care își exercită împuternicirile avocatul sau avocatul stagiar, iar cealaltă parte este păstrată de către avocat sau, după caz, de către avocatul stagiar.

Verificând materialele cauzei, Completul denotă că avocatul Irina Selevestru, care a acționat în interesele lui Gheorghe Luchian, la data de 18 septembrie 2023 a expediat în adresa Judecătorei Drochia, sediul Central prin poșta electronică o cerere semnată cu semnătură electronică calificată, prin care a solicitat anexarea la materialele cauzei mandatul avocațional Seria MA nr. 1361740 din 15 septembrie 2023 (în copie). (f.d. 3-6, vol. II)

Ulterior, la data de 19 septembrie 2023, avocatul Irina Selevestru a expediat prin poșta electronică Judecătorei Drochia, sediul Central cererea de apel nemotivată, anexând din nou mandatul avocațional în copia scanată. (f.d. 56-61, vol. II)

În această ordine de idei, Completul ajunge la concluzia că avocatul Irina Selevestru, a prezentat mandatul sub formă de document electronic, dar nu în original, iar drept consecință toate acțiunile avocatului Irina Selevestru exercitate în numele lui Gheorghe Luchian, au avut loc în lipsa împuternicirilor legale.

Conform art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Articolul 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă indică că, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Conform art. 60 din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Sub acest aspect, Completul de judecată menționează prevederile pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modul de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar sunt documente de strictă evidență, care confirmă împuternicirile acestora.

Punctul 6 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 158/2013 statuează că pe verso se inserează: a) împuternicirile avocatului; a¹) numele și prenumele clientului b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Potrivit pct. 8 al Hotărârii Guvernului nr. 158/2013 împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art. 81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul

mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

La caz, Completul de judecată constată că la recurs nu s-a anexat dovada împuternicirilor avocatului Irina Selevestru pentru reprezentarea intereselor recurentului Gheorghe Lucian, iar în materialele cauzei f.d. 5-6, 60-61, vol. II este anexată copia mandatului avocațional și nu originalul acestuia.

Circumstanța dată denotă că, la momentul semnării și depunerii cererii de recurs, la 25 ianuarie 2024, avocatul Irina Selevestru nu a confirmat dreptul de a efectua această acțiune procesuală în numele lui Gheorghe Luchian, deoarece nu a anexat mandatul în original, fapt ce atrage după sine, cu titlu de sancțiune procedurală, restituirea recursului în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă. Or, art. 10 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă stipulează că sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Instanța de recurs consideră că atât recurentul Gheorghe Luchian, cât și reprezentantul acestuia, avocatul Irina Selevestru, fiind interesați în soarta examinării prezentului recurs, urmau să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul lor de acces la instanță, prin respectarea procedurii de anexare a împuternicirii avocatului în original dar nu în copia prezentată pentru ca avocatul să poată fi ascultat având împuterniciri legale pe acest caz, în caz contrar intervenind *uno ictu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, restituirea recursului în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

La aspectul dat este relevantă certitudinea legală, impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către aceștia a efectelor legale. Cu atât mai mult că, în sensul principiului *nemo censetur ignorare legem*, necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii.

Astfel, în speță, nerespectarea condițiilor impuse de legiuitor se datorează în exclusivitate comportamentului indiferent al recurentului avocatul Irina Selevestru, care a acționat în interesele lui Gheorghe Luchian, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și să facă uz cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că avocatul Irina Selevestru a depus cererea de recurs în interesele lui Gheorghe Luchian fără a proba împuternicirile legale de exercitare a acestei acțiuni procedurale, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul urmează a fi restituit.

În conformitate cu art. 269-270 și art. 426¹ alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se restituie recursul declarat de către avocatul Irina Selevestru, în interesele lui Gheorghe Luchian, împotriva încheierii din data de 19 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Magistrala-Nord” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vigi”, Gheorghe Luchian și Gheorghe Bîțcu, cu privire la interzicerea tulburării dreptului de proprietate și declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc